

Pautes per acompanyar a la família d'infants amb TEA

QUE ÉS EL TEA



Els nens amb TEA sovint tenen problemes amb la comunicació i la interacció socials, i conductes o interessos restringits o repetitius. Els nens amb TEA també podrien tenir maneres diferents d'aprendre, moure's o parar atenció. Aquestes característiques poden dificultar molt la vida dels nens.

SIGNES I SIMPTOMES

Comunicació i interacció social

- Evita mirar els ulls a una altra persona o no manté el contacte visual.
- No respon quan el criden pel seu nom (cap als 9 mesos d'edat).
- No mostra expressions facials com felicitat, tristesa, enuig i sorpresa (cap als 9 mesos d'edat).
- No participa en jocs interactius simples com picar de mans amb les mans (cap als 12 mesos d'edat).
- Fa servir pocs o cap gest (cap als 12 mesos d'edat, per exemple, no dir adéu amb la mà).
- No comparteix interessos amb altres persones (cap als 15 mesos, per exemple, no mostrar un objecte que li agradi)
- No senyala res interessant per mostrar-ho (cap als 18 mesos d'edat).
- No perceben quan altres persones estan tristes o molestes (cap als 24 mesos d'edat).
- No té interès per altres nens ni juga amb ells (cap als 36 mesos d'edat).
- No juga a ser altres coses, com un mestre o un superheroi (cap als 48 mesos d'edat).
- No canta, balla ni actua per als altres (cap als 60 mesos d'edat).



Conductes o interessos restringits o repetitius

- Afila joguines o altres objectes i s'enfada quan es canvia l'ordre.
- Repeteix paraules o frases varies vegades (ecolàlia).
- Juga amb joguines de la mateixa forma tot el temps.
- S'enfoca en determinades parts dels objectes (per exemple, a les rodes).
- S'irrita amb canvis mínims.
- Té interessos obsessius.
- Ha de seguir certes rutines.
- Aleteja les mans, balanceja el cos o gira en cercles.
- Reacciona de forma inusual a la manera com les coses sonen, fan olor, saben, es veuen o se senten.



Altres característiques (poden o no estar presents)

- Retard en les destreses del llenguatge
- Retard en les destreses de moviment
- Retard a les destreses cognitives o d'aprenentatge
- Conducta hiperactiva, impulsiva o distreta
- Epilèpsia o trastorns convulsius
- Hàbits d'alimentació i del son inusuals
- Problemes gastrointestinals (per exemple, restrenyiment)
- Estats d'ànim o reaccions emocionals inusuals
- Ansietat, estrès o preocupació excessiva
- No tenir por o tenir-lo més del normal



PAUTES D'ACOMPANYAMENT

Ambient de confiança i seguretat: “Fem el que diem i diem el que fem”. No fem falses promeses al nen que no puguem complir.



Crear una estructura clara i predictable per facilitar la comprensió de seu context.

Reforçadors com a eina d'ajuda: els reforçadors són objectes, jocs, activitats o aliments que tenen un efecte reforçador en el nen. Aquests són la nostra eina de motivació per poder ensenyar noves habilitats. La cerca ha de ser activa ja que els nens van canviant de gustos, i els reforçadors poden perdre eficàcia “poder reforçar”, per això com més varietat tinguem millor.

La manera d'obtenir reforçadors serà mitjançant conductes adequades i mitjançant la cooperació del nen.

Ús de l'anticipació: anticipar i prevenir conductes disruptives. Manipular els estímuls que precedeixen la conducta, sempre que sigui possible.

Anticipar els aconteixements als que els nen s'ha d'exposar al llarg del dia, reduint així la ansietat al canvi i a la novetat.

Ús de suports visuals (fotos, dibuixos o pictogrames) que li afavoreixin la seva independència i autocura (vestir-se, rentar dents, rentar mans...).



Ús d'agendes visuals que li permetin anticipar les activitats que realitzarà.



Augmentar el llenguatge declaratiu (expliquem) respecte a l'imperatiu (no ordenem): així es condiciona positivament el llenguatge i la comunicació.

Assegurar-se que el nen tingui maneres de comunicar les seves necessitats bàsiques (son, gana...). Si el nen/a no té llenguatge verbal ni gestos, pot utilitzar imatges i donar-les quan necessiti alguna cosa.

No exigir tasques que el nen no pugui fer. Partim de les habilitats del nen abans d'ensenyar una tasca nova. Posar el nivell més alt pot crear frustració. Ajustar-nos al nivell del nen, no exigim ni més ni menys.

Descobrir les fortaleeses, habilitats i interessos del nen i treballar a partir d'aquí. Tots som millors en allò que ens agrada, i ens agrada el que fem bé. Ajuda'l cada dia a fer ús de les seves habilitats a la vida familiar.



Apreciar els petits (o grans) èxits del nen: recordar que al nen li costa molta feina adquirir algunes habilitats. Ell s'està esforçant molt.



Varietat a les rutines (dins de la possibilitat de cada família): proporcionant varietat treballarem les inflexibilitats i els possibles problemes de conducta. Com més fomentem la variabilitat, flexibilitat i canvis millor qualitat de vida oferirem, ja que la vida està plena de canvis i imprevistos que no podem controlar i és recomanable emmotllar-los. Per exemple;

- Varietat en tipus de menjars, barrejar diferents colors, textures, cuinar el menjar de manera diferent i tastar nous sabors.
- Treballar amb diferents persones, professors, altres professionals, companys i familiars.
- Utilitzar diferents estímuls.
- Treballar en diferents contextos. Una mateixa tasca podem treballar-la en diferents llocs.

Rutines i habilitats socials:

- Estimular la salutació: un bon pas per començar a relacionar-se és que el nen s'acostumi a saludar cada cop que algú nou arriba a casa, o cada vegada que ell entra a algun lloc, tant de manera no verbal (amb la mà) com amb alguna paraula (hola, bon dia).



- Fixar un panell visual amb les normes de la casa: col·locant un panell que mostri les rutines socials del nen i com les ha de dur a terme provocarà que tingui un model on acollir-se quan no sàpiga com actuar o no entengui els gestos o accions de la resta.

- Crear situacions d'interacció i socialització: organitzar trobades amb altres infants per realitzar les activitats que més us agradin, i que així s'hi puguin relacionar.



- Actuar com a mediador en les relacions interpersonals establertes on hi ha més infants. Cal explicar-li com ha de fer les coses atès que les habilitats socials no li sorgeixen d'una manera natural.

- Utilitzar el role-playing per recrear situacions: el paper fictici permetrà assumir un paper determinat i situar el nen en una situació establerta i que així aprengui a com ha d'actuar en diferents ocasions.



- Juguines que facilitin la interacció social: és recomanable que tingui juguines que fomentin les relacions, i amb les que sigui més divertit (o fins i tot necessari) jugar amb algú en comptes de sol. Els videojocs o tauletes que indueixen a l'aïllament no són aconsellables, o almenys no

durant llargs períodes de temps.

- Provocar la petició d'ajuda amb fets tan simples com no assolir agafar una joguina o necessitar ajuda per obrir algun pot amb dolços, el nen anirà a demanar ajuda, i això el portarà a haver de relacionar-se o interactuar en certa manera.



- Practicar esport: l'activitat física allibera tensions i millora les activitats motores i, per tant, la qualitat de vida de qualsevol nen.